

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΝ ΒΗΜΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

ΕΤΟΣ Α'. ΑΡΙΘ. 43

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗ 27^Α ΑΘΗΝΑΣ

30 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1928

ΤΟ ΟΛΙΓΑΡΧΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Κατόπιν της δόξης απροσδοκίτου συμπεριφοράς και της εκτοξευθείσης ύβρεως εις τὸν Κλάδον τῶν δημοδιδασκάλων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οικονομικῶν, κ. Κοφινᾶ, χαρακτηρίσαντος τὸν κλάδον ὡς ἐκβιασθῆναι, εἶναι προφανές ὅτι ριζικὴ ἀντίθεσις γνώμων καὶ ἀντιλήψεων ὑπάρχει μεταξύ τῶν μελῶν τῆς σημερινῆς Κυβερνήσεως—ὡς Καταστάσεως—ἐπὶ ἐνὸς θεμελιωδέστατου ζητήματος. Ἄπὸ γενικωτέρας ἀπόψεως ἐξεταζομένη ἡ ἀντίθεσις αὕτη εἶναι χαρακτηρηστικὴ καὶ ἐνδεικτικὴ ἐνὸς ὠρισμένου καὶ σταθεροῦ τρόπου τοῦ σκέπτεσθαι καὶ ἐνεργεῖν διὰ τὸ λαϊκὸν σχολεῖον καὶ γενικῶς διὰ τὰ συμφέροντα τῶν λαϊκῶν τάξεων. Ἡ Κυβέρνησις φαίνεται ἢ δὲν ἐμελέτησε ὅσον ἐπρεπε τὸ βασικώτατον τοῦτο πρόβλημα διὰ τὴν περισυλλογὴν καὶ ἀποκατάστασιν τῶν δυνάμεων τοῦ ἔθνους ἢ ἀκολουθοῦσα πεπατημένην ὁδὸν ἐνόμισεν ὅτι εἶναι ἐπιτετραμμένον ἕκαστος ὑπουργὸς νὰ ἔχη καὶ ἴδιαν πολιτικὴν γνώμην διὰ τὰ γενικώτερα καὶ πραγματικώτερα συμφέροντα τῆς χώρας. Ἀποφεύγομεν ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ ἀποφανθῶμεν ὀριστικῶς ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω διλήμματος. Ἐκεῖνο τὸ ὅποιον παρατηροῦμεν εἶναι ὅτι αἱ ἐγκαινισαθεῖσαι μέθοδοι δὲ ἀποφαίνεται ἐπὶ τῶν Ἐπιτελεστικῶν πραγμάτων καὶ ἀναγκῶν ὁ ὑπουργὸς τῶν Οικονομικῶν ἐκθέτειν εἰς τὴν κοινὴν ἀντιλήψιν τὸσον τὸ κῆρος τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας, ὅσον καὶ ὅλης τῆς Κυβερνήσεως τὴν πολιτικὴν. Τὸ τοιοῦτον κάμνει τὸν κλάδον τῶν δημοδιδασκάλων νὰ σχηματίζῃ τὴν πεποιθήσιν ὅτι ὁ κ. Κοφινᾶς ὡς ὑπουργὸς τῶν Οικονομικῶν καὶ μέλος τῆς Κυβερνήσεως, ἐχούσης ὠρισμένον λαϊκὸν πρόγραμμα, εἶναι ὁ ἀπονομόθετος ἐχθρὸς ὄχι μόνον τῶν λαϊκῶν συμφερόντων, ἐφ' ὅσον προκαλεῖ τὸν δημοδιδασκαλικὸν κλάδον καὶ ἀδιαφορεῖ τελείως διὰ τὸ λαϊκὸν σχολεῖον, ἀλλὰ καὶ αὐτῆς τῆς Κυβερνήσεως ἐφ' ὅσον ἀντιτίθεται πρὸς τὸ ἐξαγγελθὲν πρόγραμμά της. Διότι πῶς ἄλλως δύναται νὰ χαρακτηρισθῶν αἱ δηλώσεις του εἰς τὴν Διοίκησιν τοῦ Διδασκαλικοῦ κλάδου κατόπιν τῆς ταυτότητος τῶν σαφῶν καὶ κατηγορηματικῶν δηλώσεων τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ καὶ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας, παρὰ ὡς πρόκλησις τὸσον τοῦ κλάδου ὅσον καὶ τῆς Κυβερνήσεως; Ἐκτός ἂν ὑποθέσῃ κανεὶς ὅτι ἐκ συνεννόησεως σκηνοθετεῖται ἡ τοιαύτη διαβουκόλησις Κλάδου, καὶ τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας. Καὶ πῶς ἄλλως δύναται νὰ χαρακτηρίσῃ τὸν κ. Κοφινᾶν, ὡς ὑπουργὸν αἱ τοιαῦται δηλώσεις του, παρὰ ὡς δικτάτορα ἀπέναντι τοῦ ὁποῦοι κάθε ἄλλη γνώμη τῆς Κυβερνήσεως εἶναι δευτερευούσης σημασίας; Ἡ ὑβριστικὴ πρόκλησις

πρὸς ὀλιγαρχικὸν κλάδον νομίζομεν ὅτι δὲν ἐξυπηρετεῖ τὴν πρόθεσιν οὔτε καὶ τὴν ἀγνοίητα τοῦ σκοποῦ ἐκείνων ὀλιγάρχων ἐπρωτοσιάτησαν εἰς τὴν τοιαύτην πολιτικὴν μεταβολήν, διότι ὄχι μόνον δὲν πραγματοποιοῦνται αἱ πρόθεσις των, ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας καταστρέφονται καὶ διασύρονται καὶ παρεξηγοῦνται, διὰ μὲν τὴν ἰσχυρὰ ἀρνεῖται ὁ κ. Κοφινᾶς εἰς μὲν τὸν λαὸν τὴν πνευματικὴν του τροφήν, εἰς ἕνα δὲ κλάδον πολυπληθέστατον, τῶν δημοδιδασκάλων, τὴν ἀπόδοσιν στοιχειώδους δικαιοσύνης. Πρέπει ὅμως νὰ γνωρίζῃ ὁ κ. Κοφινᾶς ὅτι ἡ ἐκτοξευθεῖσα κατὰ πρόσωπον εἰς τὸν κλάδον ὕβρις τοῦ ἐκβιαστοῦ καὶ ἡ προσπάθεια πρὸς στραγγαλισμὸν τῶν δικαιῶν τοῦ κλάδου δὲν θὰ τὰ ἀνεχθῆ οὔτε θὰ τὰ καταπῆ. Διότι ἡ ἐποχὴ τὴν ὅποιαν ἐνθυμεῖται ὁ κ. Κοφινᾶς κατὰ τὴν ὅποιαν προξένουν κατὰ πλῆξιν αἱ πομπώδεις λέξεις καὶ αἱ στομφώδεις φράσεις παρηλθὲν εὐτυχῶς διὰ τὸν κλάδον. Καὶ ποτὲ δὲν θὰ συγχωρήσῃ εἰς ὑπουργὸν καταδικασμένον ἐν τῇ λαϊκῇ συνειδήσει νὰ ὀμιλῇ μὲ τὴν ἰσχυρὰ καὶ περιφρόνησιν δι' ἕνα πολυπληθέστατον κλάδον δημοδιδασκάλων, τὴν συνειδήσιν καὶ τὴν δύναμιν τοῦ ὁποῦοι ἂν σήμερον παραγνωρίζῃ, δὲν θὰ βραδύνῃ πολὺ νὰ ἐκτιμῆσῃ καὶ δοκιμάσῃ. Ἐπὶ τοῦ παρόντος παρακολουθῶν ὁ κλάδος τὰς πράξεις καὶ τὰ πράγματα δὲν πλανᾶται ὅσον ὁ κ. Κοφινᾶς φαντάζεται. Συνεπῶς καὶ τὸ πνεῦμα τῶν οικονομικῶν, τὰς ὁποίας ἐκάστοτε προβάλλει δὲν εἶναι ἰκανὸν νὰ συγκαλύψῃ εἰς τὴν συνειδήσιν τοῦ κλάδου τὴν συνεχιζομένην ἀσκοπὸν σπατάλην τοῦ δημοσίου χρήματος, τὴν ὅποιαν ἀνέχεται διὰ σωρίας μεταθέσεων τοῦ προξενικοῦ κλάδου (ὄρα μεταθέσεις εἰς ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν). Διότι μὰ τὴν ἀλήθειαν δὲν γνωρίζει ὁ Διδασκαλικὸς κόσμος ποτα ἔθνηκα συμφέροντα ἐξυπηρετοῦνται μὲ τὰς μεταθέσεις τοῦ Κοκὸ ἀπὲ τοῦ Τοῦ ἀπὸ τοῦ ἐνὸς προξενείου εἰς τὸ ἄλλο, διὰ τὰς ὁποίας δαπανῶνται δεξιοσέβαστα ποσά. Καὶ ἀκόμη εἰ εἶδους οἰκονομία εἶναι διαγιγνώσκων πολυδάπανοι καὶ ἀσκοποὶ ἀποστολαὶ διαφόρων κυρίων ἐπιθυμοῦντων νὰ κάμουν ταξιδίον ἀναψυχῆς εἰς Ἐυρώπην. Ἐπὶ πλέον δὲ διαγινώσκων τὴν Τύπος γενομένην διάθεσιν Κρατικοῦ οὐσιαλλήματος μὲ σκοπὸν δημοσίας οἰκονομίας ἀμφιβόλου σκοπιμότητος κλπ. Ἐπρεπεν ὁ κ. Κοφινᾶς νὰ φρονίσῃ πρῶτον νὰ ἀποκατασταθῆ ἐν τῇ κοινῇ συνειδήσει καὶ εἶτα νὰ ὀρθώσῃ τὸ ἀνάστημά του ἀπέναντι τοῦ κλάδου τῶν δημοδιδασκάλων.

Ἄλλα καὶ ἀπέναντι τῶν συναδέλφων του καὶ τῆς Κυβερνήσεως ἐπι-

βάλλετο νὰ εἶναι διαφορετικὸς. Διότι ὁ κλάδος μας δὲν νομίζει ὅτι ἐξυπηρετοῦν τὴν Κυβερνητικὴν προσπάθειαν καὶ τὸ πολιτικὸν της πρόγραμμα καὶ κῆρος μονομερεῖς προσωπικὰ ἀντιλήψεις καὶ αὐθαίρετοι ἐνέργειαι. Ὁ διδασκαλικὸς κόσμος ἔχει τὴν γνώμην ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἀσφαλῶς δὲν εἶναι διατεθειμένη νὰ ἀνέχεται εἰς βάρος της ἀντιλαϊκὰς ἐνεργείας τοῦ Ὑπουργοῦ της, ἀντιτιθεμένης εἰς τὰς προγραμματικὰς δηλώσεις της. Πιστεύει δὲ ὅτι ὁ κ. Πρωθυπουργὸς δὲν θὰ ἀφήσῃ νὰ συνεχίζονται εἰς βάρος τοῦ πολιτικῆς τοιαύτης ἀντιτιθεμένης τῶσον εἰς τὸ δημοκρατικὸν του πρόγραμμα, ὅσον καὶ εἰς τὰς πεποιθήσεις του καὶ τὰ πραγματικὰ συμφέροντα τοῦ λαοῦ καὶ ὀλιγαρχικοῦ τοῦ ἔθνους. Ὁ δημοδιδασκαλικὸς κόσμος παρακολουθεῖ ταῦτα ἀνάστατος καὶ δὲν θὰ ἡσυχάσῃ, ἐφ' ὅσον δὲν ἀποκαθίσταται τὸ δίκαιον καὶ δὲν τίθεται ἐκ μέρους τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ τὸσον τὰ πρόσωπα ὅσον καὶ τὰ πράγματα εἰς τὴν θέσιν των.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ-ΚΡΙΣΕΙΣ

ΔΙΑ ΤΟΝ Κ. ΚΟΦΙΝΑ

Νὰ μιὰ σοφὴ πρότασις. Νὰ ἰδρῶθῃ ταμεῖον δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως κατὰ τὸ δίδεγμα τοῦ ταμείου τροχιακῆς κινήσεως διὰ τοῦ ὁποῦοι ὁ ἀποζημιωθῶν οἱ ὑπὸ τῶν ἀστοκινήτων ἐκτοπιζόμενοι ἡμαξίαιδες. Τὸ ταμεῖον αὐτὸ τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, ὁ χρησιμότης ὅπως ἀποζημιωθῶν οἱ δημοδιδάκαλοι διαλυομένων τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως κατὰ τὰς σοφὰς ἀντιλήψεις τοῦ κ. Κοφινᾶ, σύμφωνα μὲ τὰς ὁποίας αὐτὸ δὲν μὲν χρειάζεται. Πῶρος τοῦ ταμείου δύναται νὰ εἶναι ὄφρος τῶν ἐγγραμμῶν. Ἡ ἀγράμματοι—ὕλικὸν κατὰ τὸν ἴσον ἢ τὸν ἄλλον ἢ τὸν ἄλλον ἐκλογικὴν ἐπιτυχίαν τοῦ κ. Κοφινᾶ—θὰ μείνουν ἀδύδοτοι.

Ο ΔΟΚ ΚΙΧΩΤΗΣ

Ἄντὸ εἶπετε νὰ κάμῃ κατὰ τῆς Ὁμοσπονδίας καὶ τὸ κάνει. Εἰς τὸ τελευταῖον φίλλων τῆς ἐφημερίδος του ὁ οἰοῦν Μουδολίνι τῆς Χαλκίδος ἀπειλεῖ καὶ ὑποβάλλει κουτοπονηρῶς τὴν ἰδέαν της διὰ νόμον διαλύσεως τῆς Ὁμοσπονδίας. Δὲν εἶνε ἡ πρώτη φορὰ βέβαια τοῦ πολεμᾶ ἢ τὸ τοιοῦτον τρόπον τὴν Ὁμοσπονδίαν. Τὸ ἔκαμε καὶ ἄλλοτε ὅταν ἐβγήκε συνήγορος τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οικονομικῶν ἐναντίον τοῦ συμφερόντος τοῦ Κλάδου, διὰ νὰ ἐπέβαλε πάσης φύσεως ἐξωτερικὴν διαίρεσιν, διὰ νὰ προεπέθετε νὰ πείθῃ τὸν κλάδον νὰ διαλύσῃ τὴν ἰδρυμένην του, ὅθεν πρὸς τὸ συμφέρον του, διὰ νὰ ἐνκομῆνται καὶ ἐξυβρίζῃ καὶ καταδημαγωγῆι Συνελεύσεις, συμβούλια, ἀποφάσεις,

ΑΠ' ΟΣΑ ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ

κλπ. κλπ. 'Αλλά τότε εκαλύπτετο κάπως, ενφ' τώρα απέβαλε κάθε πρόδημα. Τό πρόδημα χαρακτηριζόμενον διά την πολυτέλειαν του άνδρός θα ήτο πολύ σοβαρόν εάν δεν ενεδύμισε τας άπειλάς και τας κατορθώματα του άδν Κιχώτη.

ΕΚΡΗΞΕΙΣ

Θά ήτο μά την άλήθεια πολύ μεγάλη άξιώσις η δώση κανείς σοβαρή άπάντησις δε δσα εις τό «Εμπρός» από καιροσ, ο κ. Κουλουμβάκης και Σια γράφουν. Αύτα μόνον ως εκρήξεις μονομαχίας μπορούν να χαρακτηριθουσν. 'Με τοιαύται δε είναι και δικαιολογημένα, διότι ως μη ληθμονώμεν ότι ευρισκόμθα εις την εποχήν των εκρήξεων. 'Απόδειξις και τό ήφαιότειον της θήρας που κατακαίει τή θάλασσαν εύτυχως. Καί τίθεται πώς άλλως μπορεί να χαρακτηριθθί ή άνωιδεότατη άπόπειρα να μιλουσν για τό Σολωμό και τόδους άλλους πώς έγραψαν στη δημοτική, γιατί δέν ήξευραν την 'Ελληνική γλώσσα.

Και τό πρόημα βίβλου θα ήταν άπαίδιό, αν δέν είχε και την κομική του όψη. Καί άόψαλως μέσα στην τόση σύγχρηόταση και τό κινητά καύματα ήταν άπαράιτητα τό Κουλουμβάκεια νόματα για να έξυπηρετηθί λίγο και τό κοινόν. Γιαυτό δέν μπορεί νάχη κανείς παράπονο, γιατί κατά παράδοξον και άνέλπιστον τρόπον τό Κουλουμβάκεια νόματα κατ' άντιτρόφον λόγον προς την θερμοκρασίαν της πηγής των είναι εύεργετική, όπως ήτο και τό κήρυγμα των Γραφών Γαλλαμαωτικών των ψυχών, ως ενθυμούνται όλοι, αν και έγινετο κατά τας μεθυσθρινάς ώρας και μάλιστα πάντοτε ύπό τας καυστικώτερας άκείνας του ήλιου ύπό του σοβαροσ διδακτικού ήπείλοσούλου.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΘΑΡΕΥΟΥΣΑΝ

ΤΟΥ x ΚΟΥΛΟΥΜΒΑΚΗ

Η εκρήξις του ύφαιότείου θήρας, συνέχεσε με την εκρήξις του κ. Κουλουμβάκη Πορθητόμεν μερικά λεξολογικά προϊόντα της εκρήξεως εις καθαρευούσαν γλώσσαν ως λίαν χαρακτηριστικά της εκρήξεως. Ούτως εις τό «Εμπρός» της 17ης άπαντώμεν διά τον ύπουργόν της Παιδείας τας κομμητικάς λέξεις:

• Έξασπι, άποτρόπιος, χονδροειδής άναιδώς, ύποκριτικώς ψευδομένος, έκτραχηλιόμενος, καπηλικώς, αιδχρδς, άσεβέστατα, κτηνωδέστατα, ψεύδεται εις θαμόν άνήκουστον, τεχνάσματι άνήθηκα, κακοθήτες μεθόδοι, άνάδιος δοσλος, ψεσθος άσύστολον, άναιδέστατα άιδεών χιδαίου ύβριδοσ, άνίκανοι, έλχάτη κατάπτωσιν, άμάθεια, έκτραχηλιόμενν κ.λ.π. Καί συνεχίζει εις τό ήύλλον της Ηιης έκράτης άηθηκόκτητος, άναξιοπρεπέστρας χυδαίκτητος δικολαβεί, άποτρόπιος, άνανδρος, μικρολόγος, άφιλόκτημον άναϊσθησίαν κ.λ.π.

Εις δε τό «Εμπρός» της 22ας άπαντώ εις τον κ. Τριανταφυλλίδην με τά έξής: • Πονηρώς, έκπολιτισμένα, πεδμα στενοκέφαλον άνθρώπου, άναξιοπρεπή δικολαβισμόν, άνόητον άπόσέτην, τερωδώς ψεύδονται, άμαθείς άνόητοι, χυδατος και μωρός ύβριδοτής, δικοφάντης, δυσώδεις άκαθαρσίαι, έλαινοί τρόφιμοι κ.λ.π. κ.λ.π.

Κάθε σχολίον περιττεύει, διότι έπαθε εκρήξιιν!

Η ΦΥΛΑΚΗ ΤΟΥ 'ΣΟΥΓΙΟΛΟΥ..

Σε μία από τις καλύτερες τοποθεσίας της Καβάλλας, στην πιά εύασην δεσ

«Σούγιουλου» ένα από τα μεγαλύτερα κτήρια χροσήμεύει για τους φυλακισμένους. Δέν άρνουμεθα τό χροσήμεύτητα του κτηρίου, ούτε ίσχυρίζομεθα πώς δάν φυλακισμένοι αυτοί πρέπει να δαποσν μέσα δε όκοτεινά μπουντρούμια, μπορούσε όμως θανμάδια να μεταφέρουσν κάπου άλλος, και να χροσήμεύση τό κτήριο αυτό, άφοσ μάλιστα είναι και στο κεντρικώτερο μέρος της πόλεως τής διδακτρίου. 'Επανειλημμένως έκρηθή τοστος, αλλά ο κ. Ειδαγγελεύς μαθαίνουμε δέν συγκατατίθεται. Νομίζουμε πώς ο καλύτερος τρόπος για να μη άδχολείται ο κ. Ειδαγγελεύς ποιό θά δάνη τους φυλακισμένους είναι να παρχωρήσθ τό κτήριο που έχει για ό φυλακή άχολειά.

ΤΟ ΣΥΓΓΗΜΜΑ

Με μεγάλη χαρά βλέπουμε ότι ο Κλάδος έχει δαθεί τό δυνατότητα του προορισμού για να κινήσθ τό ένδιαφέρον της Κοινωνίας για τό Λαϊκό Σχολείο. 'Η συναισθησις δε αυτή τον έκαμε να θρή τό δρόμο που άρμόζει για να άποτελέσθ ή φροντίδα του Λαϊκού άχολείου ένα μέρος από την καθημερινή σκέψη της Κοινωνίας. Γιατί όσο δε γίνεται αυτό, Λαϊκή 'Επαίδευσθ δέν μπορεί να έχουμε, συνεπώς ούτε και πρόοδο πραγματική. 'Ετσι διαδάζουμε άρθρα διαφωτιστικά για την εκπαίδευσθ δεπολλές έπαρχιακές έδημηρίες π.χ. στον 'Ελεύτερον Πολίτην και 'Αγρότην, Σερρών, Νέα 'Εφημερίσιν, 'Ανόρθωσιν, 'ΕΦως, 'Επρομηθεία, 'Κρήτης, εις τας έφημερίδας της Θεσσαλονίκης, κ.λ.π. Αυτός είναι ο δρόμος μας. Κι' άφοσ τον δρήκαμε, καμιά άμφίβολία δέν ύπάρχει πώς ο όκοπός μας άόψαλως θα έπιτύχη.

'Η άρχή λένε πώς είναι τό ήμινν του παντός.

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ

ΣΥΛΛ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΕΩΣ

Ο Σύλλογος των δημίων 'Αλεξανδρουπόλεως θεωρεί ύποχρέωσιν του να έκφράσθ και δημοσίη τας εύχαριστίας του προς τον κ. 'Αθανάσιον Ρέλιαν πρώην 'Επιθεωρητήν Δημ. σχολείων Θεάκης, όστις παρακολούθησας έκ του σύννεγγυσ την ζωήν και την δράσιν των έν Θράκη διδασκάλων επί σειρήν έτών, αιδορητίως και χάριν αυτής του άλλης θέλας άνεσκεύασε διά τό τύπου την έν Κομνηνής άναπόκτησιν δημοστυθεισών έν τώ ύπό ήμερομηνίαν 7 τρέγοντος φύλλω της έφημερίδος «Φώς» της Θεσσαλονίκης, και έν ή έκταρακήροισον ως άπαιδαγωγήτοι και συνεπώς άνίκανοι εις την έξάσκησιν του επαγγέλματος του διδασκάλου.

Ο Πρόεδρος Παποδόπουλος Ο Γραμματές Κυψάλης

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑ ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Παγκλήθηνον παρά της Ισημερίδος «Δημοκρητία» ή δημοστυθεισών τό ακόλουθα:

• Άναποκριτά δημοστυθεισάκοιο

'Η καθημερινή έφημερίς «Δημοκρητία» προκειμένου να καταρτίσθ δικτυον άναποκριτών άνεπηρέαστων κομμμητικής χροιάς, καθ' όλην τήν 'Ελλάδα, άπευθύνεται προς τους άνά τας έπαρχίας δημοδιδασκάλους. Οι έκπιθμοάντες έκ τούτων να αναλάβουσν την άναποκρισιν τής έφημερίδος θά προτιμηθουσν παντός άλλου. 'Ας άποστειλουσν τας φωτογραφίας των εις δικλοσν (όδός Πανεπιστημίου 25), διά τον καταρτισμόν του δελτίου τούτότητος.

Αγαπητό Διδ. Βήμα,

'Αμβούργον 3 Αυγούστου 1925. — Κρίνον καθήκον μου να σάς γράψω όλίγα τινά όσον άφορψ την άπαιτήσιν σας «περι αυτοδιοικήσεως των μαθητών κατά σχολικής κοινότητος». Βεβαίως τό ζήτημα τούτο δέν είναι δυνατόν ν' άναπιχθί ως θά έπραξε σε μία έπιστολή. Σίς γράφα ύδεν εν συμπερίσμητι τας παρατήρησις μου έν' αύτω.

α) 'Ονομαστί ψυχολόγοι, ως ο Stern, μετ' εϊρωνείας εις τας παραδόσεις αύτών αναφέρουσιν τας έλαπίδας αίτινες ζήτηρίζοντο και τό άποτελέσματα αύτα άνεμένοντο από την έισαγωγήν του θεσομύ τούτου εις τά σχολεία. ('Ω; γνωστών ο θεσομύ είναι φροστού άμερικανικών, συνήγορος δε θεσομύ έκ των πρώτων ύπήρξεν ο Kerschenteiner. Κυρίως όμως έκ λόγον κοινωνικο-πολιτικών μεσθ την επανάστασιν του 1918 έπέσυρε έψ' έαυτού τό κοινόν ένδιαφέρον.

β) Οδδάρμω της Γερμανικής 'Επικρατείας έπισήμως νομοθετικώς είτε δε' έγκυκλίον έπεβλήθη ή συνεισέθη ή έφαρμογή του.

γ) Είς τό γεμν. δημοτικών σχολείων (καίτοι άκταύτιον) ή αυτοδιοικήσις του μαθητού ύδερμεις ένυχε μέχρι τοσδε σοβαρις άξιώσεως εις δε τά τής άνωτέρας εκπαίδευσσεως, όπου εισήχθη, έχει καθορισθί ούτως ώστε μίλλον την παιδικήν, νεανικήν φιλοτιμίαν να κολακείη ή πραγματικά τινά δικαιώματα παρέχί είτε ριζικήν τινά μεταβολήν έκπέψη. Αι μαθητικά τ.ε. άντιπροσωπεύεται περιορίζονται εις τό να έκφράζωσι τας εύχάς των συναδέλφων των προς τας έπιτροπας γονέων—κηδεμόνων όσον άφορψ προμηθειαν σχολικών όργάνων βελτιώσεως, μεταρρυθμίσις σχολ. ιδρυμάτων κλπ., ένίοτε δε ύποβίλλουσι εις τον διδασκαλικόν σύλλογον ακέψεις και έκπιθμίας όσον άφορψ δευτεροσύσσης σημασίας ζητήματα έκδρομών, τελετών, συναυλιών κλπ.

δ) Αι ριζοσπαστικά των λεγομένων άπο φασιστικών μεταρρυθμιστών enrschiedene Schulreformer — ιδέαι, ύδερμειαν σοβαρον έκπρησθ σήμεραν άσχοοσιν επί την παιδαγωγικήν της Γερμανίας εξέλιξιν—(ήγέτης ο καθ. Paul Oestreich όργανον τό περιοδικόν «die neue Erziehung»). Είς Λειψίαν έκτεούργουν πρό 3 έξμηών ως «δοκιμαστικά» τρείς τοιαύται δημοτικά σχολεία «Gemeinschaftsschulen» λεγόμενα: (καταρτισμός προγράμματος—διδασκίας ύλης—έφαρμογής ποιων κλπ. διά κοινής συνεργασίας σλλόγου διδασκόντων, άντιπροσωπείας μαθητών έκπρησής γονέων κηδεμόνων) αίται όμιοις καθηγήθησαν τό παρόν έξήμερον διότι οί γονείς και κηδεμόνες δέν έστεργον ίνα τά τέκνα των επί μακρότερον εις τά σχολεία ταύτα άποστειλουσιν. Είς 'Αμβούργον λειτουργοί μόνον 3, αλλά εις ταύτα ποιωτά τό τέκνα έκείνων όστινες έκ τών προτέρον άποδέχονται και άσπάζονται τας άρχάς τοιαύτης άγωγής. Καίτοι δε τό προσωπικόν αύτών άποτελείται από όλοσους άντιπροσωπούς του δημοδ. κλάδου, με έμμονήν και πλασιν θεροκρητικήν εις τας άρχάς και πεποιθήσις των, ούχ' ήττον τό μέλλον των προβλέπεται ολον τό των της Λειψίας.

Τύ πιν εις τοιαύτα ζητήματα είναι ή προσωπικότης του διδασκάλου ούχι και ή πανάκεια μεθόδων και όργανωτικών συστημάτων. Δι' αυτό έδω άπαιτείται όπως μορφώσθ δημοδιδασκάλοι με έκπρησμονικήν έξάρτησιν και άτομικήν πρωτοβουλίαν ώστε ή έπέμβασις άρχών και πολιτείας να καθίσταται όσον τό δυνατόν όλιγώτερον αιδητή και περιττή άκόμη. 'Εάν σείς, παρά πάντα τ' άνωτέρω, έπιμένετε να μεταφωτυέσητε—με προσωπικήν ολον τό νύν έν 'Ελλάδι—τοιοστους θεσομύς, καλόν θα ήτο δοκιμαστικώς κατ' άρχάς να έφαρμοσθί τό σύστημα τούτο εις τας άνωτέρας τάξεις των έξεταξίων δημοτικών σχολείων και δε ή διεκπεραίωσις άνατέθη εις προσωπικόν όπερ, μετ' αύτοηρόν έκλογήν, θα παρέχη έγγύησιν σοβαρίας και ύποδειγματικής έργασίας.

Με έκτίμησιν Γεωρ. Παλαϊολόγος

ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΑΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Οι διάφοροι κοινωνιολόγοι μας χωρίς να καλοσκεφτόμεν και να σκοτίζουμε το μυαλό τους γιά να βρούμε τα βαθύτερα αίτια της κοινωνικής μας άποσύνθεσης, άρχισαν ο ένας μετά τον άλλον να κρεμάνε στον Δάσκαλο και τις αιτίες αυτού του κοινωνικού μας καταντήματος. "Έτσι ο κ. Μελάς στο «Έλεύθερο Βήμα» μάζε κάθησε στο σκαμνί του κατηγορουμένου και μ' ένα «σήκω άπάνω κατηγορούμενε» —άλλθεια, τί εύκολο να κατηγορή κάνεις— μάζε έψαλλε τόν αναβαλλόμενο άπάνω στο έγκλημα του Μπασιάκου.

Τώρα άλλος συνεργάτης της αυτής έφημερίδος, ο κ. Γ. Άρδωνιτάκης, στο φύλλο της 4ης Αυγούστου αποδίδει τήν άπόπειρα αυτοκτονίας του μικρού μαθητού εις τήν «ξηράν και μηγαλικήν διδασκαλίαν του σχολείου». Ποιάς κάνει τα στραβά χουλιάρια; ή νύφη. Μα άλλόγιμα κ. Άρδωνιτάκη, πριν καταλογίσετε στο δάσκαλο το βαρύ αυτό φταξιμο δέν μου κάνετε τή χάρη να μου λέσετε μερικές άπορίες; Δέν μου λέτε, σάς παρακαλώ, τί μπαμπάς ήταν εκείνος που έδινε στο παιδί του να διαβάξη έφημερίδες μέσα στις όποιες βλέπουμε κάθε ήμέρα να διοχετεύεται άτόφια ή κοινωνική μας άποσύνθεση, και να παρουσιάζουν κάθε κοινωνικό κατακάθι γιά ήρωα; Που άκούστηκε ν' άφήνη ο μπαμπάς γεμάτο περιστραφο στη διάθεση του παιδιού χωρίς νάχη τήν παραμικρή όποψία του κινδύνου; Και πώς ο μικρός θά έσχημάτιζε τή γνώμη πώς θά κάμη τόν μπαμπά να κλάψη, άμα σκωτωθή, αν ο μπαμπάς δέν γινότανε παιγνίδι στη διάθεση και ίδιοτροπία του μικρού και δέν άφινε να φαίνεται ελη ή άδυναμία του; Όχι κ. Άρδωνιτάκη, δέ φταίει ο φτωχός δάσκαλος σ' αυτή τήν περίσταση, άλλ' ο αιώνας μπαμπάς, ο όποιος όχι μονάχα δέν όποστηρίζει το έργο του δασκάλου, αλλά πολλές φορές συνωμοτεί με το παιδί του γιά να χλευάσουν το διδασκαλικόν έργον και να παρουσιάζη τόν δάσκαλο τύραννο και τόν κανακάρη πάντα ως θύμα.

Μεγαλόπολη 7 Αυγούστου 1925

Βασ. Καταντώνης
Δημοδιδάκκαλος

ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ "ΑΘΗΝΑ"
Α. Ι. ΡΑΛΛΗ & ΣΙΑ
ΕΥΡΙΠΔΟΥ 6 ΑΘΗΝΑΙ

Τετράδια Καλλιγραφίας με ύποδειγματα όρθής γραφής. Τα τελευταία και μεθοδικότερα. Έπί άρίστου χάρτου. 4 τεύχη το καθένα δρ. 1 50

Τετράδια Ίχνογραφίας με ύποδειγματα χωματιστά, του Κερκυραίου Ζωγράφου Γεωργίου Σαμαρτζή. Μεθοδικά και επί εκλεκτού χάρτου, με χωματιστά έξωφύλλα. Τεύχη 4 δρ. 1.20 το καθένα.

Τετράδια Γραφής. Χαρτί έξαιρετικό! έξωφύλλα χωματιστά με διάφορες εικόνες με σχετικές έπεξηγητικές σημειώσεις. Πρώτη φορά εις τήν Έλλάδα από της έσοχής του πολέμου έχρησιμοποιήθη τέτοιο χαρτί γιά τετράδια.

Τα παιδιά θά γράφουν και από τις δύο μεριές όσο δυνατά και άν πιέσουν τήν πένα τους.

των 20 φύλλονων	Δρ. 1.20
> 30 >	> 1.60
> 40 >	> 2.00

Καταστάσεις μισθού και έπιχορηγήσεων νέου τύπου επί εκλεκτού χάρτου 0,30
Άποδείξεις μισθού > 0,20
Ένδεικτικά και άπολυτήρια > 0,30

ΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ Ζ'. ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ
ΣΥΖΗΤΗΣΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ

Τρακάκης. Και μάθημα πότε θά κίνομε. **Χονδρόπουλος.** Καί αυτό μου φαίνεται είναι καλύτερο μάθημα. Καί το άποτέλεσμα τών συνεδρίων αυτών να αντιγράφου και να υποβάλλεται εις τόν γραφειον του Έπιθεωρητού. Τόν έπιθεωρητήν άπόνοι να άνακληροί ένας όχι καθηγητής.

Ζέικος. Καί ο ίδικός μου σύλλογος συμφωνεί με τούς προλαλήσαντας ότι πρέπει να αυτοδιοικήθη ο κλάδος. Μίαν όμως λεπτομέρεια να είπω τήν όποιαν κανείς δέν έδιξε. "Ότι τα άφείτα κατά μέλη να μη άποχωρούν ταύτοχρόνως το αυτό έτος και τα δύο άλλα εκ περιτροπής ώστε το έν μέλος να είναι είδος είσηγητού διά τας ύποθέσεις τας ύπαρχούσας έν τώ γραφείω. "Ως προς τας έκθέσεις έχω να Σας είπω τα εξής. "Επειδή μερικοί συνάδελφοι εξέφρασαν τόν ένδομισμόν των ότι ένδεχόμενον ένας έπιθεωρητής να παρασσηρή και να κίμη μίαν έκθεση άδικον, είναι όρθόν νομίζω ή έκθεση ν' άνακοινούται εις το ένδομιερόμενον πρόσωπον, το όποιον να έχη το δικαίωμα να φρεσιβάλλη τήν ύπόθεσίν του και να τέρη το δικαίον του. Νομίζω ότι τοϋτο είναι λογικόν και τοιοντορόπως άποφύγομεν τας άδικίας. Λιά τήν έκλογην τών προσώπων τα όποια είκομεν ότι θά εκλέγονται είπον μερικοί συνάδελφοι ότι πρέπει να έχουν εκπληρώσει τας ύποχρεώσεις των προς τόν σύλλογον. "Ημείς υπερβάλλομεν λέγομεν να έχουν εκπληρώσει τας ύποχρεώσεις των προς τήν Όμοσπονδίαν. Πρέπει συγγρόνος να εξερωόμεν ένα τρόπον δι' ον να έξαναγκάσωμε όλους τούς δημοδιδασκάλους να είναι μέλη τών συλλόγων και της Όμοσπονδίας διότι είναι μερικοί άδιάφοροι και δι' αυτούς είναι άνάγκη να ληφθί μία πρόνοια.

Κουμάνης. Είναι περισσότεροι εκείνοι που θέλουν να μπούν οι δασκάλοι εις το Έκπαιδευτικόν συμβούλιον. Υποθέτω ότι οι δασκάλοι που θά σενεργασθοϋν άποτελοϋν ένα κομμάτι της διοικητικής έξουσίας. Οϋτοι πρέπει να έχουν πρώτη-πρώτα συνείδησιν δεύτερον δύναμιν θελήσεως και τρίτον κόρησιν. Πρώς άποφυγήν παρεξηγήσεων όφελω να είπω ότι είμαι και έγω εξ εκείνων οΐτινες έχουν τόν έπίζηλον βιασμόν. "Υποθέτω όμως ότι δέν έξαρτάται ή συνείδησις από τόν έπίζηλον βιασμόν ούτε από τόν φύλον (θόρυβος). Μάλιστα δέν ντρέπομαι να τό πώ.

Γεωργκόπουλος. Έγώ είπον αναλόγως της Ικανότητος και όχι πτυχίου (θόρυβος).

Κουμάνης. Άλλα και τώρα που δόθη έξηγησις και τώρα άκόμη δέν μπορώ να έννοήσω αυτό το πρΐγμα. Έγώ τολάχιστον έχω τήν γνώμην ότι ή μόρφωσις λυσιτελεί χωρίς να μπορη να μεταβληθ τών χαρακτήρων ούτε τήν συνείδησιν. Μπορώ δέ να είπω ότι ύπάρχουν πολλοί δημοδιδασκάλοι συνειδεταιί παρά διδασκάλοι. Οί μόνοι που μποροϋν να κόνουν τούς συναδέλφους είναι οι διδασκάλοι οι συνάδελφοι και τίποτε άλλο. Θά τελειώσω άφοϋ μου έπιτηρήσητε να διαβάσω δύο έκθέσεις Έπιθεωρητών γιά ένα και τόν αυτών δάσκαλον. "Ο ένας λέγει «μόρφωσις έγκυκλοπαιδική εύρητάτη, άγίατη προς τούς σχολειον, μελετή διαρκώς κ. λ. π.» ο άλλος γράφει «άμετέδος δέν μελετά, ούτε παρασκευάζεται, άνειλικρινής» ποία εκ τών δύο θά πιστεύοστε.

Φραγκιαδάκης. Σύνθεσις του συμβουλίου να είναι ή έξηγησις. Πρώτον έποπτικόν, να άποτελείται, από τόν Έπιθεωρητήν, όχι από δύο άλλα από ένα μόνον Έπιθεωρητήν. Το άνωτερον έποπτικόν να είναι τήν έδραν της Νομαρχίας και να άποτελείται από τόν Νομάρχην ένα πρωτοδικην και ένα δημοδιδασκάλον. Διά τήν άποζημίωσιν τών διδασκάλων που θά άπαρμολοϋνται με το συμβούλιον κάθε διδασκαλος να καταβάλλει 50 λεπτά ή μία δραχμή επί τοις ομο εις το ταμείον της Όμοσπονδίας το όποιον θά πληρώνη.

Κουσιζής. Όπως κάθε όργανισμός περνάει τα στάδια της ήλικίας του έτσι και ο δικός μας όργανισμός πέρασε τα διάφορα στάδια της ήλικίας του και είναι ώριμος πλέον διά να πάρη όσα διά του όπο συζητησιν θέματος ζητεί. Σηρί σιγά ο κλάδος μας ήλικιωθείς έξοθή άξιος να δώση τούς Έκπαιδευτήν ε ο ίδιος από τα σπλιχνα του και τούς έδωσε και βλαπόμεν σημερον πόσον έπιτυχώς έργαζονται.

Μή σίς εφημερίζει το ότι δύο τρεις ήστούχησαν διότι σε κάθε κανονά ύπάρχουν έξαιρέσεις. Γι' αυτό τώρα και τα πρόσωπα της διοικήσεως πρέπει να είναι μέσα άπ' τόν κλάδο μας. Πληρης άποκέντρωσις και πλήρης αυτοδιοικήσις. Αί άποφασίσεις τών τοιαύτων συμβουλίων πρέπει να όπόκεινται υπό τήν κρίσιν του άνωτέρου το όποιον θά όφρσταται εις κάθε μεγαλύτερον εκπαιδευτικήν περιούχη.

Αί άποφασίσεις του άνωτέρου αυτού συμβουλίου να είναι ύπερχειρταί διά τόν Γεν. Λοιικητήν, διότι εν έναντιον περιπτώσεως πλείστα κακά θά έπέλθουν, διότι όλοι γνωρίζομεν τί θά πη πολιτικός διοικητής. Τα άνωτερα αύτά συμβούλια είναι άνάγκη να έχουν και εκπαιδευτικήν μορφήν συζητούμενα να καταρτίζον και τη γρημάτια και να οργανώνουν παιδευγωγικά συνέδρια. Αί λεπτομέρειαι νομίζω δέν πρέπει να μίς άπασχολήσουν. Αύται κατά τήν γνώμην έναπόκεινται εις τήν Διοίκησιν της Όμοσπονδίας.

Παπακόστας. Κύριοι συνάδελφοι ο σύλλογος Σιδηροκιάτρου ως προς τήν Διοίκησιν έχει τας γνώμης τας οΐκίας και άλλας συνάδελφοι αντιπροσώποι άντέταξαν ότι δηλαδή πρέπει να άποκλεισθί από τα έποπτικά συμβούλια ή μέση Έκπαιδευτήν. Είς αυτά να αντιπροσωπεύεται ο κλάδος. Είς το άνω ατον Έκπαιδευτικόν συμβούλιον να έχωμεν άνθρώπους που έχουν σχέση με τόν κλάδον και έδυνατόν τόν καθηγητήν του Πανεπιστημίου εις τα παιδευγωγικά.

Π. Δημητράτος. (Γ'ν. Γραμματείς). "Ο λόγος κύριοι συνάδελφοι που ή έκαμη να ζητήσω τόν λόγον εινε ότι η Συνέλευσις από κερτιμένην ταχύτητα από το προηγούμενο θέμα προχωρεί εις τήν συζήτησιν και τού περι Λοιικητήν εως της Έκπαίδευσεως θεματος με τήν αυτήν μεθόδον. Γίνεται συζητήσις επί λεπτομερειακών σημείων του θεματός μας, περι αριθμόν μελών συμβουλίων, περι τρόπον εκλογής, περι προσώπων σχεδόν, χωρίς προηγούμενος να καθορισθί διά της συζήτησεως τί έννοούμεν και τί ζητούμεν διά τών προτάσεων της Διοικήσεως και άν και όσον σημαντοίμεν προς τήν κατεύθυνσιν ή οποία δίδεται δι' αυτών. Και εινε τοϋτο νομίζω, το να συζητήσιν επί λεπτομερειών, όσον και άν άπαι εινε άπουδαται ένα λάθος. Λιά ή τέτοια συζήτησις θά μίς όδηγήση ίσως εις το να κατασκευάσωμεν νομοσχέδιον, όχι όμως εις το να καθορισόμεν άρχάς, εις το να διατυπώσωμεν πρόγραμμα. Τήν νομοσχεδιακήν συζήτησιν του προηγούμενου θεματος, τοϋ οικονομικού, τήν επέβαλε ή μεγάλη ποικιλία άποφειον διαφόρων όμάδων ή κατηγοριών συναδέλφων, και ή δυσκολία των να υλοτάσων τας επί μέρους άξιώσεις εις γενικάς αρχάς.

Άλλα κανείς λόγος δέν συντρέχει να έγρασθώμεν καθ' όμοιον τρόπον προκειμένου να δώσωμεν έκφρασιν εις τας άντιλήψεις του κλάδου περ τοϋ πώς δέον να όργανωθί ή διοίκησις της εκπαίδευσεως. Μάλιστα ή λεπτομερειακή συζήτησις θά βλαπη διότι θά έπισκιάση το γενικόν πνεύμα και θά πνίξη μέσα εις πλήθος διατάσεων άσημάτων τας θεμελιώδους ήσους τοιαύτας.

Κάποιος συνάδελφος έκαρη τήν παραήρησιν ότι το ύπερβάλλομενον υπό τήν κρίσιν σας πρόγραμμα και ή γενομένη είσηγησις χαρακτηρίζονται από κάποιον άφορισμόν. Νομίζω ότι ή άφορισία αυτή διά να μεταχειρισθώ τήν ίδιον λέξιν—ή γενικότης αυτή—διά να μεταχειρισθώ τήν πρέπουσιν

λέγει—είνε ακριβώς το πλεονέκτημα κάθε προγράμματος οργανώσεως με τόσο μέγιστη ενεργητική αποστολή. Νομίζω δε ότι επί των γενικωτέρων τούτων πρέπει κατά πρώτον τολμάμενοι να περιορισθώ ή συζητήσας και δι' αυτό λέξησας τον λόγον.

Πριν όμως εκθέσω την αντίληψίν μου να μου επιτρέψετε να απαντήσω εις άλλην αντίληψιν συναδέλφου ελπόντος ότι ή συζήτησις επάνω εις τὸ ζήτημα «περί διοικήσεως της εκπαιδεύσεως» περιτετέει, ὡς γενομένη ἄλλοτε εις ἄλλην Συνέλευσιν.

Ἡ αντίληψις αὐτὴ πρέπει νὰ ζητασθῆ διὰ κατὰ τὴν γνώμην μου σημαίνει ότι δὲν μὲς χρειάζεται πρόγραμμα. Καὶ ἂν δὲν μὲς χρειάζεται πρόγραμμα φυσικὰ ἢ συζητήσις περιτετέει. Ἄλλ' ὡς ἀπαντήσωμεν εἰς τὸν συναδέλφον. Πρῶτον δὲν εἶναι ἀκριβὲς ότι καὶ ἄλλοτε συνεζητήθησαν ὅμοιὰ καὶ σημεῖα τοῦ προτεινομένου προγράμματος. Τὰ σημεῖα ποὺ ἐπαναφέρονται ἐπὶ συζήτησιν διὰ δευτέρου φορῶν σημειώνονται καταλλήλως. Ἡ δὲ ἐπαναφορά αὐτῶν μέσα εἰς ἕνα ἑνιαῖο προγραμματικὸν σύνολο εἶναι καὶ ἀναγκαῖα καὶ σκόπιμη. Ἄλλ' αὐτὸ δὲν ἔχει σημασίαν, καὶ ἐὰν ὀλόκληρον τὸ πρόγραμμα, ὡς παρουσιάζεται σήμερον, ἔχει ξυμψηφισθῆ καὶ ἐπομένως ἢ ἀντιρροπήσῃ τὸν συναδέλφον εἶναι κατὰ τόπους σωστὴ, ἤμωσ κατ' οὐσίαν δὲν εἶναι. Ἡ ἀνανέωσις τῶν προγραμματικῶν μας ἀποφάσεων εἶναι ἐπιβεβλημένη ἀπὸ σοβαροτάτους λόγους. Διότι δὲν νομίζω ὅτι πρόγραμμα καὶ προγραμματικὰ ἐπιδημῶσις σημαίνει ἰσπλήν καταγραφήν κάποιων ἀποφάσεων, κίποτα ληφθεῖσων, εἰς τὰ κακογραμμένα ὡς συνήθως, πρακτικὰ τῶν Γενικῶν μας Συνελεύσεων καὶ φύλαγμα εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς Ὁμοσπονδίας. Ἐὰν ἤτο ἔτσι ὁ κ. συνάδελφος θὰ εἶχε δίκαιον. Ἡπίρρουν ἀρκεταὶ ἀποφάσεις εἰς τὸ νουτῆμα τῆς Ὁμοσπονδίας. Ἄλλ' αὐτὰ ἤμποροῦν ν' ἀποτελοῦν ἀρχεῖον καὶ πρακτικὰ ἔργα ὡς γ ρ α μ α. Τὸ πρόγραμμα δὲν εἶναι ἄλλως σύνολον καταγεγραμμένων ἀποφάσεων, ἀλλὰ ἀρχαὶ καὶ πεποιθήσεις καὶ ἐπιδημῶσις ποὺ ζοῦν εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ κλάδου, ποὺ ἐμπνέουν τοὺς ἀγῶνας, ποὺ καθορίζουν τὴν στάσιν του καὶ τὴν διαγωγήν τοῦ ἑκάστοτε. Τὸ Πρόγραμμά μας ἀποτελεῖ τὸ σύνολον τῶν ἰδανικῶν μας διὰ τὴν πραγμάτωσιν τῶν ὑποκείμενων ὑπάρχει καὶ ἀξίζει καὶ ὑπάρχει ἡ ὀργανωτικὴ μας. Ἡ συζητήσις λοιπὸν αὐτῆ καὶ ἐὰν ἀκόμη γίνεται διὰ δευτέρου φορῶν, ὡς λαχουρισθῆ—ὄχι ὄρθως—ὁ συνάδελφος, ὑπερβαίνει κατὰ τοῦτο τὸν κλάδον εἰς ἐνὸς ἑνὸς μίαν συστηματικὴν διατύπωσιν τῶν ἰδανικῶν του, συγχρόνως ἀποβλέπει εἰς τὸ νὰ κερδίσῃ ὑπὲρ αὐτῶν τὴν συνείδησιν καὶ αὐτοῦ καὶ τῆς κοινωνίας. Διότι ἀπὸ τῆς κατεβλήθη προσομοίωσις ἀποφάσεων ἔκταται τῆς Γ. Γεν. Συνελεύσεως εἰς τὴν ὅποιαν ἀναφέρεται ὁ συνάδελφος, νὰ παραμεινοῦσθαι καὶ νὰ λησμονηθῶν καθ' ὅλον τὸ διαρροῦσαν διάστημα, καὶ νὰ καταντήσουν ἕνα ἀπὸ τὴν μεγάλῃ μίζαν καὶ νὰ λησμονηθῆ τὸ ότι ποτὲ ἀλλήθρην παρήμοια ἀποφάσεις.

Τὸ γεγονός δὲ αὐτὸ ὑποστηρίζω κ. συνάδελφοι, ότι ἐπεδρῶσις δυσμενῶς ἐπὶ τοῦ κλάδου μας ἐπὶ τῆς ὀργανώσεώς του καὶ τῶν προσημασθῶν αὐτῆς. Πρὸς ἀπόδειξιν τούτου δὲν εἶνε ἀνάγκη ν' ἀναφέρω πολλὰ. Ὁ κλάδος μας περιορισθεὶς εἰς ἀτελείωτος προσημασίας καὶ συζητήσεως ἰστολογίων ἔχασε τὴν ἑσωτερικὴν του ἐνότητά, ἢ ὅποιον δὲν ἤμποροῦσε νὰ σταθῆ χωρὶς μίαν καθολικὴν πίστιν ὅλων τῶν ὀργανωμένων συναδέλφων πρὸς κάποιους σκοποὺς γενικωτέρους καὶ ἀνωτέρους, πρὸς κάποιον ἰδανικὸν ποῦ νὰ πιστεύῃ ότι καὶ αὐτὴ ἡ οικονομικὴ μας ἀποκατάστασις δὲν θὰ τοῦς ἦτο παρὰ μία ἡδυσδεστώτη, προϋπόθεσις διὰ τὴν πραγμάτωσιν των. Οἱ οικονομικοὶ ἀγῶνες ἐνὸς κλάδου ἀναπτύσσονται τὴν ἐνότητά του, ἐπομένως καὶ τὴν μαχητικότητά του, μόνον ἐφ' ὅσον ἔχουν ἠθικὸν βάθος. Ὅταν χίσιον αὐτὸ τὸ ἠθικὸν περιχορῶμενον ἐκφυλίζονται εἰς ἐπιχειροῦν κερδοσκοπικὴν, ἐπιτρέπουσαν νὰ ξεχωρισθῶν ὡς ἀόμοιαι Αἰόλου, ὅμοιαι οἱ ἀνεμοὶ τῶν ἰδιοτελῶν συμφερόντων κατὰ κατηγορίας καὶ ὀμάδας καὶ άτομα ποὺ ἀναίρουσιν τὴν ἐνότητά καὶ διαλύουσιν τὸν κλάδον. Καὶ δὲν θὰ ἦτο ἴσως ἀνάγκη ν' ἀναφέρῃ κανεὶς ότι ἡ ἄλλειψις αὐτοῦ τοῦ ἠθικοῦ περιχορῶμενον ἔχει ἔξω τοῦ κλάδου ἐπίσης ἀποτελέσματα

δυσμενῆ διὰ τὰς προσημασίας μας διότι ἐνεργεῖ τὴν ἀδιαφορίαν τῆς κοινωνίας ἐναντί μας, εἰς τὰ μάτια τῆς ὁποίας παριστάμεθα ὡς ἄδρῳρα ἀνδρῶων προσημασθῶν ἄλλως νὰ ἐκβιάσων τὸ Κράτος εἰς ἱκανοποιήσιν τῆς ἰδιοτελείας τῶν ἢ ἀκολουθοῦντων τὴν ρουτίνα τῆς γενικῆς προσημασίας πρὸς λαφύραγμα τῶν δημοσίου προϋπολογισμοῦ καὶ ὄχι ὡς κλάδος ὁ ὁποῖος ἀφωσιωμένος εἰς τὰ ἀνωτέρα ἰδανικὰ καὶ πιστεύων ότι ἡ ἀναμόρφωσις τῆς παιδείας εἰς τὴν χώραν δὲν δύναται παρὰ νὰ ἔχη τὴν πρώτην ἀρχὴν τῆς ἀπὸ αὐτῶν τὸν λειτουργὸν τῆς παιδείας, ἀγωνίζεται διὰ νὰ δημοσιονομῇ εἰς οικονομικὰς προϋποθέσεις αὐτῆς τῆς ἀρχῆς, ἐπομένως εἰς οικονομικὰς προϋποθέσεις γὰρ τὴν ἐκπαιδευτικὴν μας ἀναγέννησιν.

Ἄς μοῦ συνηροθῶμεν ἀκόμη ὀλίγα λέξεις ἐπὶ τοῦ ζητήματος αὐτοῦ τῆς ἀναγκαίωτης προσημασίας καὶ τῆς ἀνάγκης ἀνανεώσεως αὐτοῦ καὶ σοβαρῆς συζητήσεως τῆς ὅποιαν ὁ ὑπενθυμῶσις τὰς παλαιότερας ἀποφάσεις συναδέλφους θεωρεῖ περιτετῆν.

Δὲν παρετήρησατε, κ. συνάδελφοι, ότι τὴν στιγμήν ἀκριβῶς ποῦ τὸν κλάδον ἀπασχολεῖ τὸσον ἐντονὴ συζήτησις περὶ προσόντων, ἢ πολιτεία ἀκολουθεῖ προκειμένου νὰ στρατολογήσῃ νέον προσωπικὸν διὰ τὴν δημοτικὴν ἐκπαιδευσιν, πολιτικὴν—νὰ ποῦμε ἔτσι—ἀντιπροσωπικὴν; Ὅτι ἐνὸς αἰ τελευταίας πρῶτον τῆς παιδαγωγικῆς ἐπιστήμης ἀποδεικνύουν ότι τὸ παλαιὸν Τύπου διετέτῃ τριετὲς διδασκαλίαν ποῦ διέφερε ἀπὸ τὰ γυμνάσια σχεδὸν μόνον κατὰ τὸ μάθημα τῶν παιδαγωγικῶν, εἶνε πλέον ἀνεπαρκῆς διὰ νὰ καταρτίσῃ τὸ νέο δάσκαλον, τὸ κράτος μας δὲν ἐβλάσασε νὰ προσφύγῃ εἰς τὰς λεγαίμας σχολὰς, εἰς τὰ γυμνάσια, εἰς τὰ ἐλλ. σχολία, εἰς τὰ δημοτικὰ ἀκόμη, τέλος εἰς δύο μίστερας καὶ εἰς πάντα ἀργάματων ἐμφερωθῆντα αἰρηθῶσις ἀπὸ τὸν ἐνθρον ζῆλον νινάλαβει τὴν ἐκπαιδευσιν τῶν ἑλληνοπαίδων, διὰ νὰ ἀναπληρῶσιν τὸ ἐκ τῆς διαρροῆς τοῦ κλάδου μας κενά; Καὶ δὲν νομίζετε ότι τὰ παράλληλα αὐτὰ φαινόμενα ἀποτελοῦν τὴν πλέον ἐντονὸν διακηροῦν τὸ κακοῦ τὸ ὅποσον ἔκαμε τὸ γεγονός ότι μέχρι τοῦδε διὰ τὴν κοινωνίαν καὶ διὰ τὸ κράτος ὁ δάσκαλος ἐφαίτετο στοερῶμενος ἐκπαιδευτικῶν ἰδανικῶν καὶ ἐκφυλισμένος εἰς ἕνα ἀπλοῦν γ ρ α μ α τὸ δ ἰ δ ἄ σ κ α λ ο ν χωρὶς καμμίαν ὄξιν παρῶντος διὰ τὴν ἐκπαιδευτικὴν ἀναγέννησιν, διὰ τὴν ἀναπλήρωσιν τοῦ ὁποῖου ὁ πρώτος τυχὸν μὴ ἀναλαβῆτος δὲν ἦτο ἀπορητιῶς;

Ἡ Διοίκησις, κ. συνάδελφοι εἰσηγηθεῖσα τὴν συζητήσιν προγράμματος εἰς τὴν παροῦσαν Συνέλευσιν εἶχε ἐν ὄψει τῆς τὰς γεγοῦνα ταῦτα. Ἡ Διοίκησις ἐσηματίσασε τὴν πεποιθήσιν ὅτι Ὁμοσπονδία Διδασκαλικὴ ἢ ὅποιον δὲν ἤμπορεῖ ἢ δὲν θέλει νὰ ὑψώσῃ τὴν σημαίαν τῆς ἐκπαιδευτικῆς ἀναμορφώσεως καὶ μεταρρυθμίσεως, ἀνυψώσουσα τὸν κλάδον ὀλοκληρῶς εἰς κύριον παράγοντα αὐτῆς τῆς προσημασίας, δὲν δύναται ἐπὶ πολὺ νὰ ὑπάρχει ὀδὲ πρέπει νὰ ὑπάρχει. Καὶ μετὰ τὸ πνεῦμα τοῦτο εἰσηγηθῆ τὸ ὑπὸ συζητήσιν πρόγραμμα. Ἐπ' αὐτοῦ, ἐπὶ τοῦ περιχορῶμενον τοῦ προγράμματος, δύναται νὰ ὑπάρχουν ἀντιρροήσεις, ἔκατος δύναται καὶ ὀφείλει νὰ ὑποστηρῆ τὰς ἀντιλήψεις του. Ἄλλὰ κανεὶς δὲν ἤμπορεῖ σοβαρὰ νὰ λαχουρισθῆ ότι πρόγραμμα δὲν μὲς χρειάζεται, ότι ἡ διεξαγομῆ συζητήσεως εἶνε περιτετῆ.

Μετὰ τὴν ἀνεγκαλῆν αὐτὴν παρέκβασιν ὡς ἐλλομεν εἰς τὸ συζητοῦμενον θέμα «Διοικητικὰ». Μὲ δύο λέξεις ζητοῦμεν ἀποκρίσιν καὶ ἀποδοτικῶσιν. Ἡ πρώτη ἀπαίτησις ἐν μέγῃ ἔχει ἀναγνωρισθῆ καὶ νομοθετικῶσ. Καθ' ὅσον γνωρίζω, ἀντιρροήσεις μέσα ἀπὸ τὸν κλάδον μας κατὰ τῶν δύο αὐτῶν ἀρχῶν, αἱ ὁποῖαι πρέπει νὰ χαρακτηροῦν τὸν διοικητικὸν μηχανισμόν τῆς ἐκπαιδεύσεως, δὲν ὑπάρχουν. Ἄλλ' ἔχουν αὐτὰ τὸσον διάφορον βῆθος καὶ νόημα διὰ διαφόρους συναδέλφους, ὡστε νὰ παρίσταται σοβαρὰ ἀνάγκη διεροδικῆς συζητήσεως. Ἡ κούσα νὰ λέγεται ότι διὰ νὰ ἔχωμεν αὐτοδιοικησιν ὀφρεῖ εἰς ὄρισμένως διοικητικὰς θέσεις εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας νὰ διορίζονται δημοδιδάσκαλοι. Ἄλλὰ τοῦτο θὰ ἦτο αὐτοδιοικησιν ὅσον θὰ ἀπέτελει Γενικὴν Συνέλευσιν ἢ παρουσία ἐνταῦθα σήμερον 60 οἰωνόδητος δημοδιδασκάλων ἀντὶ ὁμῶν, οἱ ὁποῖοι ἔχουσι ἐκ τῆς ἀπὸ τοῦς συλλόγους καὶ ἐν τὰ λ θ ἢ με ὀρθῶς ἐντολάς. Ἄλλ' αὐτοδιοικησιν νομίζω ὀφρεῖ νὰ σημαίη ὄχι ἄλλο παρ' ότι οἱ κατεχόντες τὴν διοίκησιν εἶνε οἱ ἀντὶ τὸ πρόσωποι τοῦ κλάδου οἱ φορεῖς τῆς ὀμαδικῆς αὐτοῦ δολήσεως.

Τὸ ἀληθὲς νόημα καὶ τὸ πραγματικὸν βῆθος τῶν ἀρχῶν αὐτοδιοικησεως καὶ ἀποκεντρώσεως τὸ διδοῖ ἢ κατανόησις τῆς τελευταίας παραγράφου αὐτοῦ τοῦ κεφαλαίου. Ζητοῦμεν δι' αὐτῆς νὰ ὀργανωθῆ τὸ παιδαγωγικὸν συνέδριον ἀρτιότερον, ὡστε τοῦτο νὰ καταστῆ ὀργανισμὸς δημοσίου δικαίου καὶ ἀποφάσεις του ἀπορροῦσαι ἀπὸ τὴν κείραν τοῦ κλάδου νὰ ἔχουν τὸ ἀπαιτούμενον κύρος. Μὲ τοῦτο ἡ Διοίκησις θέλει νὰ πῆ ότι ὁ διδάσκαλος, ὁ ὁποῖος μέχρῃ σήμερον δὲν εἶνε παρὰ ὁ τελευταῖος ἐντολοδόχος, ὑπόχρεως μόνον νὰ ἐκτελῆ διαταγὰς, χωρὶς νὰ ἔχη καμμίαν γῶμην ἐπὶ τοῦ περιχορῶμενον αὐτῶν τῶν διαταγῶν, χωρὶς νὰ παίζει κανένα ὀλον εἰς τὴν λειτουργίαν τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ μηχανισμοῦ ἀπ' ὅπου πηγάζει ἢ διεύθυνσις καὶ ἢ κατεῦθυνσις τῶν ἐκπαιδευτικῶν πραγμάτων, πρέπει νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἀνήκοσαν εἰς αὐτὸν πρωτοβουλίαν. Καὶ μάλιστα ὄχι δι' ἀτόμων τινῶν, διὰ θεσῶν τινῶν, ἀλλὰ διὰ τῆς ὀλοκληρῆς του, διὰ τοῦ παιδαγωγικοῦ του συνεδρίου, τὸ ὅποσον ὀφρεῖ νὰ καταστῆ τὸ θεμελίον ἐπάνω εἰς τὸ ὅποσον θὰ οἰκοδομηθῆ ὀλοκληρῶς ὁ διοικητικὸς μηχανισμὸς τῆς ἐκπαιδεύσεως.

Ἐπὶ αὐτῆς τῆς ἀποφάσεως σήμερον ἀπόστασις μεγάλη ὀλοθρία διὰ τὴν ἐκπαιδευσιν. Διότι ἐνὸς ἐδημοκροῦσας τῶσιν ἔχθρικήν μεταξὺ αὐτῶν, συγχρόνως διὰ τῆς διατρέσεως τῆς πείρας τοῦ διδασκάλου καὶ τῆς θεωρητικῆς μορφώσεως τῶν παιδαγωγῶν κατεῦθησις τὰς μὲν θεωρίας τῶν ἀρχητοῦσιν διὰ τὸ σχολεῖον, τὴν δὲ πείραν μας πενιχρῶν καὶ ἀκαρῶν.

Ἰδανικὸν τοῦ κλάδου ὀφρεῖ νὰ εἶναι νὰ καταλύσῃ τὴν ἀπόστασιν αὐτὴν, καὶ νὰ φέρῃ νὰ στοιχεῖα ταῦτα εἰς σχέσεις πραγματικῆς καὶ ὀργανωμένης συνεργασίας, εἰς σχέσεις ἀλληλεξαρτήσεως, χάριν τοῦ ἀληθινοῦ συνδιαμοῦ τῆς διδασκαλικῆς πείρας μετὰ τὴν θεωρητικὴν μόρφωσιν, ἀπὸ τὸν ὅποσον ἀντιδιαμοῦ ἀπορροῖε ἢ ἐπισημη ἐκπαιδευτικῆς ζωῆ καὶ ἢ σχετικὴ νομοθεσία. Τὸ ἐργαστήριον αὐτοῦ τοῦ συνδιαμοῦ νὰ εἶναι τὸ παιδαγωγικὸν συνέδριον, τῆς στεγῆς περιφερείας, τῆς εὐρείας καὶ τῆς παγκρατικῆς, ἀπὸ τὸ ὅποσον καὶ νὰ βγαίνουσι καὶ τὰ διοικητικὰ ὀργανα τῆς ἐκπαιδεύσεως, ἐντεταλμένα νὰ ἐκποτεῖουσιν καὶ νὰ ἐξασφαλίζου τὴν ἐκτελέσιν τῶν ἀποφάσεων τῶν συνεδρίων καὶ ὄχι ἰκλῶν, νὰ χειρίζουσι τὸν προσωπικὸν ὑποθέσεις τῶν ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν, ὡπως γίνεται σήμερον.

Μὲ κατεῦθυνση πρὸς αὐτὸ τὸ ἰδανικὸν, τοῦ ὁποῖου τὰς γενικὰς γραμμὰς διέγραψα, ζητοῦμεν μεταβολὴν τοῦ ἰσχυροῦ εἰς τὴν ἐκπαιδευσιν διοικητικῶν μηχανισμοῦ εἰς τρόπον ὡστε ν' ἀποκτήσῃ δικαιώματα διοικητικὰ ὁ κλάδος μας καὶ νὰ κατεστοῦν τὰ διοικητικὰ τῆς ἐκπαιδεύσεως ὀργανα, ὡς αὐτὰ ἐκπαιδευτικὰ. Νομίζω, κ. συνάδελφοι, ότι ἡ Συνέλευσις πρέπει νὰ κρίνῃ καὶ ν' ἀπαρροῖσῃ ἐπὶ θεμελιωδῶν ἀντιλήψεων καὶ ὄχι ἐπὶ λεπτομερειῶν τοῦ ὅλου ζητήματος ποῦ δὲν ἔχουν οὔτε ἀξίαν, οὔτε ἐπικαιρότητα.

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ ἐπόμενον)

Τὸ νὰ ζητήσῃ λόγῳ ἀπὸ τὰς Διοικητικὰς ἀρχὰς τῆς ὀργανωτέως μας σύμφωνα μετὰ τὰς καταστατικὰς διατάξεις καὶ τὸ νὰ συμμορφῶνεται μετὰ τὰς ἀποφάσεις τῶν Τοπικῶν καὶ Γενικῶν Συνελεύσεων εἶνε δὲς καθήκοον τῶν ὅλων τῶν ἀποτελεῖ συμπλήρωμα τοῦ ἑλίου.

Τὸ «Διδασκαλικὸν Βῆμα» ἀτέλλεται μόνον εἰς τοὺς δυνδρομητάς.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Κ. ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗ
ΦΑΡΡΩΝ 41—ΑΘΗΝΑΣ

Η ΛΑΪΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ ΚΑΙ ΑΙ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ κ. ΚΟΦΙΝΑ

Αναδημοσιεύουν την ιστορική συνέντευξιν του Προέδρου της Διδ. Όμοσπονδίας με τον κ. Κοφινά ως λίαν ενδιαφέρονσαν πάντας τους αναγνώστους.

Η Διοίκηση της Διδασκαλικής Όμοσπονδίας εκπροσωπούμενη υπό του προέδρου αυτής κ. Άριστ. Ρουχωτά παρουσιάσθη χθές ενώπιον του ύπουργου των Οικονομικών κ. Γ. Κοφινά και του όμιλησε διά τή ζήτηματα του κλάδου ως εξής :

«Πρό πολλού κ. ύπουργέ ήθέλαμε νά σάς συναντήσωμεν, διότι είχαμεν ανάγκην νά σάς όμιλήσωμεν σχετικώς με τή ζήτηματα μας, άλλ' αναλογιζόμενοι ότι σάς άπασχολούν ζητήματα γενικωτέρου ενδιαφέροντος ανεβάλλομεν τούτο δι' ευθενώτερον χρόνον.

Σάς εινε γνωστόν ότι ο κλάδος των δημοδιδασκάλων άμειβεται γλισχρότατα και ότι εινε ο μόνος που δέν υπήχθη εις τόν 2494 νόμον, όπως υπήχθησαν όλοι οι άλλοι υπάλληλοι.

Η εκπαίδευσις του λαού έχει άνάγκην ενισχύσεως...»

Είς τή σημεϊον τούτο ο κ. Κοφινάς άποτόμως διέκοψε τόν πρόεδρον της Όμοσπονδίας λέγων ότι «Δέν έχετε δικαϊον νά παραπονησθε, διότι ο κλάδος σας άμειβεται επαρκέστατα και πάρα πολύ καλά. Τούτο γνωρίζω από δημοδιδασκάλων. Μισθοδοτείσθε καλύτερα από ότι μισθοδοτούνται οι δασκάλοι πολλών άλλων κρατών. Τό ξέυρετε ότι στη Γιουγκοσλαυία εκοψην τούς μισθούς των δασκάλων, μολοντί και ή τιμάρθμος της ζωής μας εινε άσυγκριτως καλύτερος από τόν της Γιουγκοσλαυίας;

Δέν θά επιτρέψω καμμίαν νέαν δαπάνην πέραν των όρων του προϋπολογισμοσ 1925—1926.

Πρέπει νά τό πάρτε άπόφαση αυτό και νά πάτε σεις οι νέοι νά εργασθητε με επιμέλεια... και όχι νά μου κάνετε συνδέσμοις και νάρχεσθε είδω αντιπροσωπεϊτες και νά μās εκδιάζετε.

Ο προϋπολογισμός έχει επιβαρυνθή με αρκετά εκατομμύρια γιά τήν εκπαίδευση ως όμολογει εύσυνειδητότατα και ο κ. Εύταξιας. Δέν είμαι διατεθειμένος νά δώσω τίποτε. Αύτά νά πητε στόν κλάδο σας!»

Ο πρόεδρος της Όμοσπονδίας τότε λέγει :

Κύριε ύπουργέ, γιά νά μη σάς άπασχολήσω εκ νέου άφού μία φορά ήρθα σάς παρακαλώ νά μου επιτρέψετε νά σάς όμιλήσω λίγα λεπτά και έγω. Ότι τό κράτος άμειβει γλισχρότατα τόν κλάδο φαίνεται από τό ποσοστόν που διαθέτει γιά τήν εκπαίδευση που εινε 2,82% ενώ εις τα γειτονικά μας κράτη διαθέτουν 7, 8, 9 και ή Άλβανία 10,52% του προϋπολογισμοσ της. Σημειωτέον δε ότι οι μι-

σθοι του κλάδου εινε μισθοι του 1899 ενώ σήμερα εχομε 1925, ο δε κ. Εύταξιας ο όποιος ανέλαβε νά φέρη εις πέρας όρισμένην εργασίαν δογματικίει λέγων εσα λέγει γιά τήν επιδύρυνση του προϋπολογισμοσ, διότι έχων δε' εψιν του παρωχημένης εποχής και όχι τās σημερινάς εκπαιδευτικάς ανάγκας βλέπει με τό στενό και ψυχρό πνεύμα οικονομίας κακώς έννοουμένης.

Νομίζω, κ. ύπουργέ, ότι ο προορισμός σας, και τόν γνωρίζετε καλά, δέν εινε νά επιτύχητε μετ' ετηρά ίσοσκέλιση του προϋπολογισμοσ άλλα νά δημιουργήσετε σταθερούς και μόνιμους πόρους. Πιστεύω ότι έχετε αύτή τήν συναίσθηση διότι άλλως όχι μόνον σεις άλλα και οι διάδοχοι σας θά εύρίσκωνται δυστυχώς και μετ' δεκαετηρίδας άκόμη εις τήν θέσιν που εύρίσκασθε και σεις σήμερα νά ίσοσκελίζουν τόν προϋπολογισμό. Οι πόροι μιάς χώρας δέν δημιουργούνται με αύτοσ του είδους τίς οικονομίες άλλα με μακροχρόνιον και συστηματικην εργασίαν, με επιμονήν, με δαπάνας και πρό παντός με εκπαίδευση του λαού γιά νά γίνη παραγωγικός, νά βελτιώση τήν οικονομική του θέση και τοιοιτοτρόπως νά βελτιωθών μόνιμα και οι πόροι του κράτος. Ό,τι ζητούμεν λοιπόν από τό κράτος γιά τήν εκπαίδευση εινε όχι μόνον δικαιοτάτον άλλα και επιδεδημένον από γενικωτέρους ήθικους λόγους και άπορούμεν πώς λησμονείτε ότι «όποιος δε σπείρει δέν θερίζει».

Εδώ δε ακριβώς εγκείται ή παρεξήγησις που μās κάνετε γιά τίς δαπάνες που γυρεύουμε γιά τήν εκπαίδευση. Διότι διά νά κρατή αύτή ή αντίληψις ως με σήμερα και νά άμειβεται ο κλάδος τόνον ανεπαρκώς νέοι δάσκαλοι δέν έρχονται και πολλοι παλαιοι έφυγαν από τόν κλάδον. Έτσι ή πολιτεία αναγκάσθηκε νά στρατολογήσθ από τούς δρόμους. Άλλά πώς νά μορφώσουν αύτοι λαόν παραγωγικό ;»

Είς ταύτα ο κ. ύπουργός απήντησε : «Σάς επαναλαμβάνω ότι ή βελτιώσις του μισθοσ θά επέλθη με τήν βελτιώσιν των όρων της ζωής τούς όποιους επιδιώκομεν με τήν εξυγιάνσιν του νομισματοσ και μη ζητήτε άλλους μισθούς».

—Κύριε ύπουργέ, επιτρέψτε νά προσθέσω, ότι ή βελτιώσις του νομισματοσ και των όρων της ζωής τότε μόνον εινε σταθερά και πραγματική όταν στηρίζεται εις δημιουργίαν πραγματικών και μόνιμων πόρων, και εις τήν ανάπτυξιν των πλουτοπαραγωγικών δυνάμεων της χώρας, άλλως εινε φαινομενική και δέν εξυπηρετούνται δι' αύτης αι' άνάγκαι της ζωής».

Άρ. Ρουχωτάς
Πρόεδρος της Διδ. Όμοσπονδίας

λοιπά τή μὲν 1/3 των δαπανών θά καταβάλη τό Δημόσιον, τό 8' έτερον 1/3 ο υπάλληλος. Τό σύνολον των δαπανών δι' άσθενοῦντα υπάλληλον, δέν δύναται νά υπερβή τās άποδοχάς ενός μηνός εντός έτους.

Δύνανται νά καταβληθώσιν υπό του Δημοσίου τή καταβληθέντα έξοδα νοσηλείας κατ' όκον εις περιπτώσιν σοβαράς άσθενείας. Τά έξοδα ταύτα περιλαμβάνουσι τήν άμειβήν ενός θεράποντος Ιατροῦ δια μίαν επίσκεψιν καθ' έκάστην και τό άντίτιμον των φαρμάκων και λοιπών δια τήν νοσηλείαν είδών, ούχι δε και τήν άνάρρωσιν.

Τά έξοδα νοσηλείας εν Νοσοκομείω ή κλινική καταβάλλονται δι' εντάλματος επί τή βάσει καταστάσεως. Διά τήν κατ' όκον δε νοσηλείαν επί τή βάσει ένόρκου ένώπιον Ειρηνοδίκου βεβαιώσεως του θεράποντος Ιατροῦ, εκθέτοντος λεπτομερώς τήν άσθένειαν και τήν διάρκειαν αύτης, και τήν εισπραχθεισαν παρ' αύτοσ άμειβήν και πιστοποιήσεως του οικείου φαρμακοποιου περί των αγορασθέντων φαρμάκων ή άλλων είδών και του καταβληθέντος άντιτίμου. Η πιστοποίησης αύτη δέν νά θεωρηται όπυευθύνως και υπό του θεράποντος Ιατροῦ.

Πάσα άλλη διάταξις περί νοσηλείας δημοσίων υπαλλήλων άντικειμένη εις τό παρόν Ν. Δ. καταργείται.

Εί τό τέλος του άρθρου 1 του από 25) 7)23 Ν. Διατάγματος περί άδειών των πολιτικών υπαλλήλων κλπ. προστίθεται 10η παράγραφος όριζουσα ότι εις υπάλληλον ή δημότην, εις όν έχορηγήθη άδεια άπουσίας ενός έτους δέν δύναται νά χορηγηθί νέα άδεια λόγω άσθενείας πέραν των τριών μηνών εντός της αύτης πενταετίας από της λήξεως της άδειας. Έπίσης δέν δύναται νά χορηγηθί εκ νέου άναρρωτική άδεια μέχρι τριών μηνών εντός ενός έτους από της λήξεως της άδειας.

Η ΕΚΚΕΝΩΣΙΣ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Ο κ. ύπουργός της Προνόιας ένκοίνωσεν, ότι εκ της προχθεσινής παρ' τήν Κολοκυνθον άποτεφρώσεως των 310 Ξυλινων δωματίων, των προσωρισμένων δια τήν στέγασιν των προσφύγων των εγκατεστημένων εις τή σχολεία δέν θά παρεμποδισθί ή εκκένωσις τούτων άλλα θά συντελεσθί πρό της άνάρξεως των μαθημάτων, άνατεθείσης ήδη της ανεγέρσεως 150 Ξυλινων παραπηγμάτων εις άργολάδον όποχρεωμένον νά παραδώσθ ταύτα, εντός δεκαπενθημέρου.

Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ

Είς τό ύπουργείον Παιδείας καταρτίζεται νομοθετικόν διάταγμα περί εισαγωγής της διδασκαλίας της υγιεινής εις τή σχολεία από της δημοτικ. εκπαιδευσεως μέχρι του πανεπιστημίου. Η διδασκαλία θά γίνεταί νάου επιμετήλου, υπό σχολικών Ιατρών, ειδικώς εκπαιδευμένων.

ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟΝ ΕΤΟΣ

Διά δημοσιευθέντος Ν. Δ. τό σχολικόν έτος αρχεται του λοιπού τήν 15 Σεπτεμβρίου και λήγει τήν 15 Ιουλίου και ούχι τήν 31 Ιουλίου, ως πρότερον.

Αί περί εξετάσεων, έγγραφών κτλ. προθεσμίας παρατείνονται πάσαι επί 15 ήμέρας.

Επιστώμεν τήν προσοχήν των δι' εξετάσεις ή έγγραφάς ενδιαφερομένων έπισης εργαίρων προσέλωσις, καθέσον αι προθεσμίας ειναι υπό του Νόμου καθωρισμένα και δέν δύναται νά μεταβληθώσιν.

Οι λειτουργοι της Μ. και Δημ. Εκπαιδευσεως πρέπει νά εύρίσκωνται πάντες εις τήν θέσιν των τήν 15 Σεπτεμβρίου.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΝΟΣΗΛΕΙΑ

Τό Ν. Δ. περί τροποποιήσεως των περί άδειών και έξόδων νοσηλείας των δημοσίων πολιτικών υπαλλήλων και ύπηρετών διατάξεων κλπ., έχει ως εξής :

Δημόσιοι υπάλληλοι και ύπηρεται ύπηρετούντες πλέον της πενταετίας, βαρέως άσθενοῦντες δύναται νά νοσηλεύωνται εις δημόσια ή ιδιωτικά νοσοκομεία και κλινικάς εντός του κράτους, κατόπιν έγκρίσεως του άρμοδίου ύπουργοῦ, εκδιδο-

μένης μετ' έγγραφον αίτησιν του ίδιου υπαλλήλου συνοδευμένην από πιστοποιήσεως του θεράποντος Ιατροῦ και Ιατροῦ του ύπουρ. Υγιεινής. Ουτοι δικαιούσιν νά νοσηλεύωνται εις ελα τή δημόσια δημοτικά και κοινοτικά νοσοκομεία και κλινικάς, τόν Εύαγγελισμόν, τό σανάτοριον Πάρνηθος Γ. Φωγκ, τό Αιγινήτιον, τό Όφθαλμιατρικόν, τήν Πολυκλινικήν, τό Άρτεσιον και τό Δρομοκαίσιον.

Τό νοσοκομείον όρίζεται υπό του ύπουργοῦ. Η χρονική διάρκεια της εν αύτω παραμονής δέν θά υπερβαίνη τήν διμηθινά. Είς τή δημόσια νοσοκομεία ή νοσηλεία γενήσεται δωρεάν, εις δε τή

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ "ΕΣΤΙΑΣ,"

ΙΩΑΝΝΟΥ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΥ ΑΘΗΝΑΙ - ΣΤΑΔΙΟΥ 44
ΤΑ ΝΕΑ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ 1925 - 1926

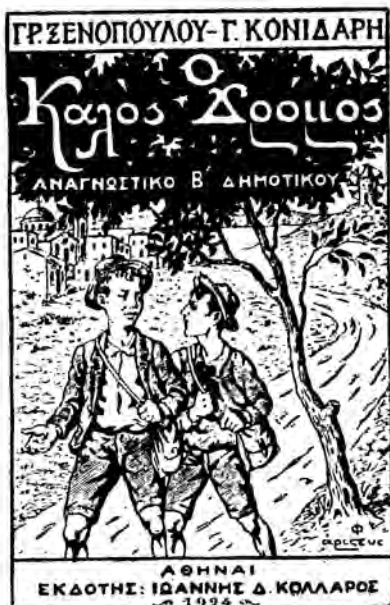
Συνώκη ΑΛΦΑΒΗΤΑΡΙΟ Μέρος Α'

Τὸ ἀλφάβηταριο Συκώκη «ἡ Ἑλλη» ὅπως τὸ βιβλίον οἱ μικροὶ τοῦ φίλου εἶναι τὸ πῶς χαριτωμένο βιβλίον ἅπ' ὅσα πῆραν ὡς τώρα στὰ χέρια τους τὰ παιδιὰ μας. Οἱ ὀλοζώντανες σκηνές του, παρμένες ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὴν παιδικὴ ζωὴ, οἱ καλλιτεχνικὲς εἰκόνες του καὶ τὸ πολυχρῶμο ἐξώφυλλο του δίνουν στὸ ἀλφάβηταριο αὐτὸ ὄψη βιβλίου εὐρωπαϊκοῦ, ἔργου πολὺ σπάνιου γιὰ τὴν πατρίδα μας καὶ ἀληθινὰ καλλιτεχνικοῦ.

Συνώκη ΑΛΦΑΒΗΤΑΡΙΟ Μέρος Β'

Ὁ Νίκος καὶ ἡ Νίνα, ὅπως εἶναι γνωστὸ στὰ παιδιὰ τὸ ὄμορφο αὐτὸ βιβλίον, εἶναι γοημιμένο σὺν τὸ προηγούμενο, μετὰ τὴν ἴδια παιδαγωγικὴ μεθοδικότητα, μετὰ τὴν ἴδια λογοτεχνικὴ μορφή. Τα διηγήματά του εἶναι θερμὰ καὶ γραφικὰ καὶ οἱ περιγραφαὶ ζωητάνες καὶ πλαστικὲς. Εἶναι ἓνα σωστὸ κομψοτέχνημα.

Ξενοπούλου - Κονιδάρη «Ο ΒΑΛΟΣ ΔΡΟΜΟΣ»
Ἀναγνωστικὸ τῆς Β' Δημοτικοῦ

Καὶ ἡ Σ. Ἐπιτροπὴ τοῦ διαγωνισμοῦ καὶ δλόκληρος ὁ ἑλληνικὸς τύπος ἔχουν γράψει μετὰ μεγάλο ἐνθουσιασμὸ γιὰ τὸ θαυμάσιον αὐτὸ βιβλίον. Ὅλοι συμφωνοῦν πῶς εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ παιδαγωγικώτερα Ἀναγνωστικὰ πού ἐγράφησαν γιὰ τοὺς μαθητὰς τῆς Β' τοῦ Δημοτικοῦ. Πρὸ πάντων ἐκθειάζουν τὴ βαθυτάτη ἐπίδραση πού θὰ ἔχη τὸ χαριτωμένο αὐτὸ βιβλίον στὴν ψυχὴ τῶν παιδιῶν καὶ τὸν ἔξοχο χαρακτήρα τοῦ Γιωργάκη πού γιὰ πολλὰ πολλὰ χρόνια θὰ μείνη ζωντανὸς στὶς ψυχὰς, τους καὶ θὰ τὶς ὀδηγεῖ πάντα στὸ καλὸ καὶ στὸ εὐγενές.

Α. Κουρετίδη «ΙΣΤΟΡΙΕΣ»
Ἀναγνωστικὸ τῆς Η' τοῦ Δημοτικοῦ

Τὸ Ἀναγνωστικὸ αὐτὸ εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ τρία πρῶτα πού παρουσίασε ἡ Ἐκπαιδευτικὴ μεταρρύθμιση. Τὰ δύο ἀπόστασαν μεσοδρομῆς. Οἱ Ἱστορίες ἐξακολουθοῦν τὸ δρόμον τους ἀκούραστες καὶ δημοσερές. Σὲ κάθε βῆμα τους ἀνοίγουν καινούργιον ὄριζοντα σὲ κάθε σελίδα τους δίνουν ἀφορμὴ στὸ δάσκαλον νὰ σκεφθῆ μαζί μετὰ τὰ παιδιὰ γιὰ τὴ ζωὴ καὶ γιὰ τὴ φύση. Δὲν πρόκειται νὰ ξεχνᾶει κανεὶς καὶ τὴ γλώσσα τους τὴν ὄμορφη, τὴν ἀβίαστη, τὴν ἀλλήν καὶ ζωγραφικὴν.

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ "ΕΣΤΙΑΣ,"

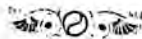
ΙΩΑΝΝΟΥ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΥ ΑΘΗΝΑΙ — ΣΤΑΔΙΟΥ 44

Κουριόδη-Κονιδάρη-Καλαρά ΟΔΥΣΣΕΙΑ

Τὸ τελευταίον Ἀναγνωστικὸν γιὰ τὴν Γ' τάξην

Τὸ θεῖο ὁμηρικὸν ἔπος διασκευάστηκε ἐπὶ ὄρατο αὐτὸ βιβλίον γιὰ τὰ δημοτικὰ σχολεῖα με ἀγάπην καὶ σεβασμὸν. Ἐδῶ μιλεῖ ὁ μεγάλος καὶ αἰώνιος ποιητής. Τὴν θαυμαστὴν ὁμηρικὴν μελοδίαν δὲν τὴν ταράζει καμμιά παραρροινὰ μικροῦ συγγραφέα· καμμιά φλυαρία δὲ βεβηλώνει τὴν μεγαλόνην ἔμπνευσιν. Ἡ Ὀδύσσειά μας εἶναι τὸ γνήσιον βιβλίον τῆς Ἑλλην. Φυλῆς· καὶ δὲν πρέπει νὰ λείπῃ ἀπὸ κανένα σχολεῖο.

Κουριόδη-Κονιδάρη «ΣΤΑ ΠΑΛΙΑ ΧΡΟΝΙΑ»

Ἀναγνωστικὸν Δ' Δημοτικοῦ

Τὸ θαυμάσιον αὐτὸ ἀναγνωστικὸν, ποὺ ὅταν πρωτοφάνηκε, ἔγινε ἀμέσως τὸ ἀγαπημένον βιβλίον τῶν μαθητῶν τῆς Δ' τάξης, τώρα με τὴν νέα ἔγκρισίν του καὶ τὴν καινούργιαν ἐμφάνισίν του ἔγινε ἀκόμη πῶς ὁμορφὸν καὶ πῶς ἑλκυστικὸν με τὴν ἐξοχὴν περιγραφὴν του, τὰ ἐκλεκτὰ ποιήματά του, τὴν νέαν εἰκόναν του, τὰ χαριτωμένα μουσικά του τραγούδια, τὸ ὄρατον ἐξώφυλλον του. Ἡ ζωντανὴ γλῶσσα του, οἱ διδακτικὲς σκηνὲς του, οἱ εὐγενεῖς σκέψεις του καὶ ἡ θαυμάσια ὑπόθεσίς του, ποὺ ζωντανεύει μπρὸς ἐνὰ μάτι τῶν παιδιῶν τὰ ὀρειότερα χρόνια τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος κίνοῦν τὸ βιβλίον τοῦτο ὡς αὐτὸ καλλιτέχνημα καὶ σπάνιον ἀπόκτημα γιὰ τὰ σχολεῖα μας.

Γ. Κονιδάρη — Γ. Καλαρά κ. λ. π. ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ 6ης τάξεως.

Τὸ ἔξοχον αὐτὸ βιβλίον πρὸ πολλοῦ ἐγκεκριμένον εἶναι τόσο γνωστὸν γιὰ τὴν παιδαγωγικὴν αἰξίαν καὶ τὴν παιδικὴν λογοτεχνίαν του ποὺ θεωροῦμε περιττὸν νὰ προσθέσωμεν καὶ τὸν παραμικρὸν ἔπαινον.

Σειρὰ Ἱστοριῶν διὰ τὰ Δημοτικὰ Σχολεῖα.

Ὁ γνωστὸς εἰς τὸ πανελλήνιον ἱστορικός κ. Ἀν. Χωροφᾶς ἐν συνεργασίᾳ με τὸν κ. Σ. Ποταμιᾶνον συνέγραψαν ὀλόκληρον σειρὰν ἱστοριῶν συμφώνως με τὰς νέας παιδαγωγικὰς ἀρχὰς διὰ τὰς 4 ἀνωτέρας τάξεις τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Γ' Ἀ' Ε' καὶ ΣΤ'.

Ἐκ τούτων αἱ δύο τῆς Ε' καὶ ΣΤ'. ἐνεκρίθησαν, ἢ τῆς Ε'. τάξεως μάλιστα εἶναι ἡ μόνη ἐγκεκριμένη.

Ἡ μεθοδικὴ ἐνότης τῶν διαφόρων μαθημάτων, τὸ πλῆθος τῶν εἰκόνων καὶ ἡ καλλιτεχνικὴ των ἐκτύπωσις καθιστᾷ τὰ βιβλία ταῦτα πολύτιμα βοηθήματα ὄχι μόνον διὰ τοὺς μαθητὰς ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς διδάσκοντας.